

Î N C H E I E R E

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Consiliul Concurenței,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea
Comercială „Valenagro” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului
Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva deciziei din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins
apelul declarat de către Consiliul Concurenței și a s-a menținut hotărârea din 19 martie
2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani

c o n s t a t ă :

La data de 01 februarie 2018, SC „Valenagro” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 09 ianuarie 2018 a recepționat
decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CEP-70 din 29 decembrie 2017, prin care:

- 1) s-a constatat încălcarea de către SC „Valenagro” SRL a prevederilor art. 68 alin.
(1) lit. a) din Legea Concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, prin nefurnizarea în
termenii stabiliți a informațiilor sau documentelor solicitate conform art. 54 din
Legea Concurenței;
- 2) s-a aplicat față de SC „Valenagro” SRL amendă pentru nefurnizarea în termenii
stabiliți a informațiilor solicitate în conformitate cu art. 54 din Legea
Concurenței, în mărime de 0,25% din cifra totală de afaceri realizată de către
întreprindere în anul 2016, ceea ce constituie 373.259,53 de lei;
- 3) s-a atenționat că în caz de neprezentare a informațiilor solicitate de către
Consiliul Concurenței prin scrisoarea nr. CEP-06/534-2604 din 16 noiembrie
2017 până la 15 ianuarie 2018, SC „Valenagro” SRL i se va aplica din 16
ianuarie 2018 o amendă cu titlu cominatoriu în sumă de 20.396,70 de lei, ce
reprezintă 5% din cifra zilnică de afaceri medie realizată în anul 2016, pentru
fiecare zi de neprezentare a informațiilor solicitate prin scrisoarea nr. CEP-
06/534-2604 din 16 noiembrie 2017;

4) s-a stabilit că sumele prevăzute la pct. 2 și 3 se vor achita de către SC „Valenagro” SRL în bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor timp de 60 de zile lucrătoare de la data comunicării prezentei decizii, cu mențiunea „amendă aplicată de către Consiliul Concurenței în conformitate cu Legea Concurenței.” O copie a actului care confirmă plata urma să fie transmisă Consiliului Concurenței.

A considerat reclamanta că decizia nr. CEP-70 din 29 decembrie 2017 a Plenului Consiliului Concurenței a fost emisă ilegal și neîntemeiat, din următoarele considerente.

Astfel, la 31 mai 2017, Consiliul Concurenței a expediat în adresa sa scrisoarea nr. CEP-05/181-1229, prin care a solicitat prezentarea în termen de 3 zile lucrătoare a informației privind precizarea statutului întreprinderii SC „Valenagro” SRL până la data realizării tranzacției din data de 28 iunie 2016 (prin care a fost preluată SRL „Degusto”), ca fiind întreprinderi independente sau ca făcând parte din același grup în conformitate cu art. 4 al Legii Concurenței.

Concomitent, la 07 iunie 2017, Consiliul Concurenței a expediat și în adresa SRL „Degusto” scrisoarea nr. CEP-05/192-1311, cu același conținut privind precizarea statutului întreprinderii respective până la data realizării tranzacției din 28 iunie 2016, prin care a fost preluată de către SC „Valenagro” SRL, ca fiind întreprinderi independente sau ca făcând parte din același grup în conformitate cu art. 4 al Legii Concurenței.

A susținut că la 09 iunie 2017 la Consiliul Concurenței a fost înregistrată comunicarea SRL „Degusto” înregistrată sub nr. 2609, prin care s-a precizat statutul întreprinderii și s-au anexat actele confirmative, iar la 26 iunie 2017 au fost înregistrate comunicările SC „Valenagro” SRL nr. 2810 și 2811, la care au fost anexate actele confirmative privind întreprinderile care fac parte din același grup de întreprinderi cu SC „Valenagro” SRL și SRL „Degusto”.

Subsidiar, la 27 iunie 2017 la Consiliul Concurenței a fost înregistrată comunicarea SC „Valenagro” SRL nr. 2826, la care au fost anexate acte suplimentare privind întreprinderile care fac parte din același grup de întreprinderi cu SC „Valenagro” SRL.

A reiterat că la 20 iulie 2017 Consiliul Concurenței a expediat în adresa sa scrisoarea nr. CEP-06/339-1708 din 19 iulie 2017, prin care i s-a comunicat despre inițierea investigației referitor la semnele încălcării de către SC „Valenagro” SRL a prevederilor art. 20 alin. (1) și art. 22 alin. (1) din Legea Concurenței în baza dispoziției Plenului Consiliului Concurenței nr. 19 din 05 iulie 2017, de asemenea, i-a solicitat prezentarea în termen de 10 zile lucrătoare a unui șir de informații și anexarea unor acte juridice.

La 10 august 2017 la Consiliul Concurenței a fost înregistrată comunicarea SC „Valenagro” SRL nr. 3257, prin care au fost prezentate informația și actele juridice solicitate prin scrisoarea nr. CEP-06/339-1708 din 19 iulie 2017.

La 15 septembrie 2017 Consiliul Concurenței a expediat în adresa sa scrisoarea nr. CEP-06/383-2045 din 11 septembrie 2017, prin care i-a solicitat prezentarea în termen de 10 zile lucrătoare a unor informații și acte juridice suplimentare.

La 29 septembrie 2017 la Consiliul Concurenței a fost înregistrată comunicarea SC „Valenagro” SRL nr. 3712, prin care au fost prezentate informația și actele juridice suplimentare solicitate prin scrisoarea nr. CEP-06/383-2045 din 11 septembrie 2017.

A menționat că la 22 noiembrie 2017 Consiliul Concurenței a expediat în adresa sa scrisoarea nr. CEP-06/534-2604 din 16 noiembrie 2017, solicitând prezentarea în termen

de 5 zile lucrătoare din momentul recepționării scrisorii a următoarelor informații: precizarea ariei geografice de activitate a întreprinderilor SC „Valenagro” SRL și SC „Petrovscaia Com” SRL, cu atașarea actelor confirmative (titlul de proprietate, arendă/subarendă a terenurilor agricole); indicarea elevatoarelor cu care conlucrează întreprinderile SC „Valenagro” SRL și SC „Petrovscaia Com” SRL; furnizarea listei produselor fabricate și/sau mărfurilor comercializate, sau a serviciilor prestate de către întreprinderile SC „Valenagro” SRL și SC „Petrovscaia Com” SRL pentru anii 2015 – 2016, cu prezentarea datelor defalcate pe categorii.

La 05 decembrie 2017 a expediat prin fax către Consiliul Concurenței cerere privind acordarea unui termen suplimentar, până la data de 12 decembrie 2017, pentru prezentarea informației solicitate în baza scrisorii nr. CEP-06/534-2604 din 16 noiembrie 2017 din motiv că juristul întreprinderii se află în concediul anual de odihnă, începând cu 04 decembrie 2017 – 10 decembrie 2017.

Prin scrisoarea din 06 decembrie 2017, expediată prin fax, Consiliul Concurenței a informat-o despre prelungirea termenului de prezentare a informațiilor solicitate prin scrisoarea nr. CEP-06/534-2604 din 16 noiembrie 2017, până la data de 13 decembrie 2017, inclusiv, ora 16.00.

A comunicat că la 12 decembrie 2017, a expediat în adresa Consiliului Concurenței cerere privind acordarea unui termen suplimentar de 10 zile pentru prezentarea informației solicitate prin scrisoarea nr. CEP-06/534-2604 din 16 noiembrie 2017 pe motiv că juristul întreprinderii se află în concediu, aflându-se astfel în imposibilitate de a pregăti setul necesar de acte solicitate.

A reținut că Consiliul Concurenței nu a înștiințat-o în mod legal despre examinarea cererii sale privind acordarea termenului suplimentar, precum și despre refuzul în acordarea acestuia, scrisoarea nr. CEP-06/577-2814 din 15 decembrie 2017, fiind expediată prin fax în adresa unei alte persoane juridice, și anume SRL „Melentagro”, ce nu aparține SC „Valenagro” SRL.

Despre existența scrisorii Consiliului Concurenței nr. CEP-06/577-2814 din 15 decembrie 2017 a aflat abia la 27 decembrie 2017 de la reprezentantul SRL „Melentagro”.

A notat reclamanta că cererea privind acordarea unui termen suplimentar din 12 decembrie 2017 a expediat-o în adresa Consiliului Concurenței înainte de a expira termenul inițial acordat de către pârât prin scrisoarea nr. CEP-06/534-2604 din 16 noiembrie 2017, pe când răspunsul i-a fost expediat cu mult mai târziu, după expirarea termenului inițial, prelungirea căruia l-a solicitat.

A precizat că juristul întreprinderii SC „Valenagro” SRL s-a aflat în concediul neplătit începând cu data de 13 decembrie 2017 până la 28 decembrie 2017, aflându-se astfel în imposibilitate de a pregăti și de a prezenta informația solicitată de către Consiliul Concurenței, de asemenea de a-i aduce la cunoștință aceste circumstanțe.

La 29 decembrie 2017 la Consiliul Concurenței au fost înregistrate comunicările SC „Valenagro” SRL și SC „Petrovscaia Com” SRL nr. 4778 și 4779, prin care a fost prezentată informația solicitată prin scrisoarea nr. CEP-06/534-2604 din 16 noiembrie 2017.

A indicat reclamanta că Consiliul Concurenței neîntemeiat i-a refuzat în acordarea unui termen suplimentar de 10 zile pentru prezentarea informației solicitate prin scrisoarea nr. CEP-06/534-2604 din 16 noiembrie 2017, nu a motivat suficient refuzul acordării acestui termen, nu a stabilit un termen rezonabil de furnizare a informației,

precum și nici nu a indicat cadrul legal pe care se întemeiază refuzul din scrisoarea nr. CEP-06/577-2814 din 15 decembrie 2017.

La fel, pârâtul nu a ținut cont de faptul că SC „Valenagro” SRL de la inițierea investigației până în prezent a colaborat cu bună-credință, prezentând toate informațiile și actele solicitate.

A declarat că informațiile solicitate de către pârât presupune o activitate cu un volum considerabil de lucru în care sunt implicați mai mulți angajați.

Cu atât mai mult, că era sfârșit de an, perioadă în care întreprinderea era obligată la executarea mai multor contracte, precum și prezentarea rapoartelor și dărilor de seamă către mai multe instituții de stat.

Pe lângă acestea, informația solicitată de către Consiliul Concurenței ținea de perioada anterioară de activitate a SC „Valenagro” SRL pentru anii 2015 – 2016, fiind nevoie de identificarea și ridicarea a actelor corespunzătoare din arhivă întreprinderii.

A considerat SC „Valenagro” SRL că, reieșind din natura și volumul informațiilor solicitate, termenul acordat de către pârât pentru prezentarea informațiilor, determină caracterul nerezonabil al acesteia, fapt ce contravine prevederilor art. 54 alin. (2) din Legea Concurenței.

Afară de aceasta, la evaluarea gravității încălcării, Consiliul Concurenței neîntemeiat a luat în considerare faptul investigației inițiate prin dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 19 din 05 iulie 2017 pentru identificarea încălcării prevederilor art. 20 alin. (1) și art. 22 alin. (1) din Legea Concurenței, deoarece dânsa a prezentat la timp toate informațiile și actele confirmative solicitate, ce demonstrează că acțiunile sale nu constituie încălcări și nu se încadrează în noimele legale enunțate supra.

De asemenea, la evaluarea gravității încălcării pârâtul a luat în considerare argumentul precum că punerea în aplicare a concentrării economice fără autorizarea tranzacției de către Consiliul Concurenței ar putea avea efecte negative asupra mediului concurențial, care este unul nefondat, or, încălcarea concentrării economice încă nu a fost demonstrată prin emiterea în acest sens a unei decizii.

Ba dimpotrivă, SC „Valenagro” SRL a prezentat suficiente acte confirmative ce dovedește inexistența concentrării economice prin faptul că întreprinderile vizate au fost parte din același grup de companii anterior tranzacției de vânzare-cumpărare a capitalului social al SRL „Degusto”, precum și că fac parte din același grup de companii până în prezent.

A invocat că la evaluarea gravității încălcării, pârâtul, fără careva probe, a susținut că neprezentarea informației creează obstacole la determinarea pieței relevante, fapt ce contravine prevederilor art. 52 din Legea Concurenței, care stipulează că sarcina probei încălcării îi revine nemijlocit Consiliului Concurenței, care urmează să dovedească că SC „Valenagro” SRL prin acțiunile sale a creat impedimente la determinarea pieței relevante.

La fel, a considerat reclamanta drept declarative afirmațiile Consiliului Concurenței precum că nefurnizarea în termen a informațiilor și a documentelor solicitate tergiversează procesul derulării investigației, perioadă în care ar putea fi distorsionată concurența pe piețele afectate, or, pârâtul nu a prezentat în acest sens careva probe care ar confirma faptul dat, cu atât mai mult, că la cazul speței nu se atestă plângeri de la întreprinderi ce desfășoară același gen de activitate.

În circumstanțele expuse, pârâtul a încălcat procedura și a acționat contrar art. 54 alin. (2) din Legea Concurenței, care prevede că Consiliul Concurenței solicită în scris informațiile necesare, indică temeiul juridic și scopul solicitării informației, precizează

informațiile solicitate și stabilește un termen rezonabil în care acestea trebuie furnizate, precum și specifică sancțiunile prevăzute de lege pentru nefurnizarea de informații ori pentru furnizarea unei informații inexacte, incomplete sau care induce în eroare.

La fel, pârâtul nu a luat în calcul dispozițiile art. 68 alin. (2) din Legea Concurenței, care stabilește că în apărarea sa, persoana, întreprinderea sau asociația de întreprinderi poate demonstra că informațiile solicitate nu se află în posesia sa sau sub controlul său și că este imposibil ca ea să se conformeze cerinței Consiliului Concurenței, utilizând toate mijloacele rezonabile.

Prin urmare, motivele invocate în decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CEP-70 din 29 decembrie 2017, nu au un suport legal și sunt bazate exclusiv pe niște constatări neprobate și nu justifică încălcarea normelor de procedură de către SC „Valenagro” SRL.

A atenționat reclamanta că executarea actului administrativ contestat prin aplicarea amenzii exagerate în sumă de 373.259,53 de lei va bloca întreaga activitate a SC „Valenagro” SRL, afectându-i capacitatea de plată față de salariații săi, de prestare a serviciilor, precum și procurarea materiei prime pentru o funcționare în regim normal a întreprinderii.

Afară de aceasta, contractele cu partenerii nu vor putea fi executate în termenul și modul corespunzător, SC „Valenagro” SRL fiind nevoită să achite penalități și dobânzi de întârziere, ce presupune suportarea unor prejudicii considerabile și iminente, în consecință ce poate duce întreprinderea spre insolvență.

A menționat că genul de activitate al SC „Valenagro” SRL este agricultura (comerțul și cultura plantelor cerealiere), activitate ce se desfășoară în zona rurală a țării, în condiții complicate, ce presupune investiții și cu riscuri enorme greu de evitat.

A afirmat că SC „Valenagro” SRL asigură loc de muncă pentru 76 de salariați, dintre care majoritatea din mediul rural ce prestează muncă sezonieră, iar suma de 373.259,53 de lei, aplicată de către pârât cu titlu de amendă, constituie fondul de salarii pentru aproximativ 2-3 luni.

În contextul expus, a cerut SC „Valenagro” SRL admiterea acțiunii, anularea deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. CEP-70 din 29 decembrie 2017 ca fiind emisă contrar prevederilor legii.

Prin hotărârea din 19 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea SC „Valenagro” SRL a fost admisă și s-a anulat decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CEP-70 din 29 decembrie 2017, ca fiind emisă contrar prevederilor legii.

Prin decizia din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Consiliul Concurenței și s-a menținut hotărârea din 19 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Ambele instanțe de judecată ierarhic inferioare și-au întemeiat soluțiile prin faptul că din textul deciziei contestate nr. CEP-70 din 29 decembrie 2017 a Consiliului Concurenței, precum și din explicațiile părților date în cadrul ședințelor de judecată, rezultă că pârâtul, având în derulare o investigație în scopul determinării pieței relevante, la rând cu solicitările de informații executate anterior față de reclamantă, prin scrisoarea nr. CEP-06/534-2604 din 16 noiembrie 2017 a solicitat de la SC „Valenagro” SRL prezentarea suplimentară, în termen de 5 zile, a unui șir de informații și acte, și anume: precizarea ariei geografice de activitate a întreprinderilor SC „Valenagro” SRL și SC „Petrovscaia Com” SRL, cu atașarea actelor confirmative (titlul de proprietate, arendă/subarendă a terenurilor agricole); indicarea elevatoarelor cu care conlucrează

întreprinderile SC „Valenagro” SRL și SC „Petrovscaia Com” SRL; furnizarea listei produselor fabricate și/sau mărfurilor comercializate, sau a serviciilor prestate de către întreprinderile SC „Valenagro” SRL și SC „Petrovscaia Com” SRL pentru anii 2015 – 2016, cu prezentarea datelor defalcate pe categorii.

Au constatat instanțele de judecată că la solicitările repetate ale reclamantei, termenul stabilit inițial de 5 zile a fost prelungit cu încă 10 zile, termenul-limită, de prezentare a informațiilor și actelor suplimentare solicitate prin scrisoarea nr. CEP-06/534-2604 din 16 noiembrie 2017, fiind către data 13 decembrie 2017, inclusiv, ora 16.00.

Însă, luându-se în considerare zilele de odihnă, orele de muncă incluse în această perioadă, la fel, relațiile reclamantei cu alți agenți economici, cu care avea încheiate contracte, precum și că era sfârșit de an, perioadă în care urmau a fi prezentate rapoarte și dări de seamă unor altor instituții de stat, instanțele de judecată au conchis că reclamanta a avut la dispoziție un timp destul de restrâns, insuficient, de a se conforma indicațiilor Consiliului Concurenței întru prezentarea informațiilor și actelor suplimentare solicitate de către ultima. Termenul acordat de către pârâtă fiind unul nerezonabil în raport cu volumul, categoria și genul informațiilor și documentelor solicitate, astfel încât SC „Valenagro” SRL a fost pusă în dificultate de a respecta termenul acordat de către pârât.

Au reținut instanțele de judecată că la 12 decembrie 2017, SC „Valenagro” SRL a solicitat de la pârât acordarea unui termen suplimentar pentru a-i prezenta informațiile și actele solicitate prin scrisoarea nr. CEP-06/534-2604 din 16 noiembrie 2017, însă, cel puțin către data de 13 decembrie 2017, ora 16.00, nu a obținut nici un răspuns afirmativ sau, după caz, a unui refuz din partea Consiliului Concurenței referitor la acest termen, de altfel, nici nu au existat careva indici cu privire la respingerea solicitării respective, astfel, punând-o pe reclamantă în situația comiterii încălcării descrise în decizia contestată, ca rezultat aceasta fiind sancționată.

Pe lângă acestea, au stabilit instanțele de judecată că refuzul pârâtului de a acorda termen suplimentar la cererea din 12 decembrie 2017, a fost expediat prin fax nu l-a adresa de corespondență a reclamantei, dar la adresa unui alt agent economic, fără să se asigure de faptul dacă SC „Valenagro” SRL a recepționat scrisoarea respectivă.

Au concluzionat pe final instanțele de judecată ierarhic inferioare, că în condițiile în care SC „Valenagro” SRL a fost lipsită de veridicitatea informației cu privire la termenul-limită de prezentare a informațiilor și actelor solicitate prin scrisoarea nr. CEP-06/534-2604 din 16 noiembrie 2017, nu i se poate imputa acesteia încălcarea termenului de prezentare a informațiilor menționate, respectiv nu poate fi supusă sancționării pentru faptul dat.

De asemenea, au specificat instanțele de judecată, că la emiterea actului administrativ contestat, Consiliul Concurenței nu a ținut cont de necesitatea stabilirii intenției sau imprudenței reclamantei în condițiile speței de neprezentare a informației cerute, or, la solicitările anterioare de prezentare a informației solicitate, aceasta a reacționat prompt, în termenul stabilit și în volumul cerut, fapt ce rezultă atât din materialele dosarului, cât și din explicațiile pârâtului, împrejurare ce denotă buna-credința a SC „Valenagro” SRL la exercitarea obligațiilor de a se conforma indicațiilor Consiliului Concurenței.

Prin urmare, în lipsa unor dovezi incontestabile privind acționarea cu intenție sau imprudență de neprezentare la timp a informației solicitate, Consiliul Concurenței ilegal a

tras la răspundere SC „Valenagro” SRL, cu sancționarea acesteia cu amendă în mărime de 373.259,53 de lei.

La data de 26 noiembrie 2018, Consiliul Concurenței a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 19 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În susținerea recursului Consiliul Concurenței a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

La data de 22 octombrie 2018, în adresa SC „Valenagro” SRL a fost expediată copia recursului declarat de către Consiliul Concurenței, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 26 noiembrie 2018, SC „Valenagro” SRL a depus referință, solicitând să fie considerat drept inadmisibil recursul declarat de către Consiliul Concurenței sau după caz respingerea acestuia, cu menținerea deciziei din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 19 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, pe care le consideră legale și întemeiate, invocând că instanțele de judecată ierarhic inferioare au verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a litigiului, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile din referința depusă, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Consiliul Concurenței este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Prin prisma art. 434 în alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Instanța de recurs reține că din materialele dosarului rezultă că copia deciziei din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Consiliului Concurenței la 16 iulie 2018 (f.d. 143, vol. II) și recepționată de către recurent la 18 iulie 2018 (f.d. 157, vol. II), fapt ce rezultă și din textul cererii de recurs (f.d. 145, vol. II).

În această ordine de idei, se constată, că în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 14 septembrie 2018.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate.

Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de Consiliul Concurenței, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esență lor, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de apel, precum și explicațiilor date de către reprezentatul recurentului-pârât în cadrul ședinței instanței de apel, asupra cărora Curtea de Apel Chișinău s-a pronunțat deja în modul corespunzător (f.d. 92-99, 122-123, vol. II).

Astfel, se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurentul nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Consiliul Concurenței nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanțele de judecată ierarhic inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza *Doorson împotriva Olandei*, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de către Consiliul Concurenței nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Consiliul Concurenței a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicții (a se vedea mutatis mutandis „*Levages Prestations Services*” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în

vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Consiliul Concurenței împotriva deciziei din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Consiliul Concurenței împotriva deciziei din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Valenagro” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan